

Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i sporta

STANDARD ZANIMANJA
TEHNIČAR ZA RAČUNALSTVO

Sadržaj

1. Razina, ključna svrha i opis zanimanja	3
2. Grupa poslova, ključni poslovi i aktivnosti	4
3. Uobičajeni/poželjni stavovi i obrasci ponašanja	12
4. Ostale informacije.....	13
4.1. Zakonska regulativa povezana sa zanimanjem	13
4.2. Perspektive u zanimanju – nastavak obrazovanja, karijera	13
4.3. Zanimanja s kojima se često i usko surađuje	13
4.4. Zdravstveni rizici u zanimanju.....	13
4.5. Tipično radno okruženje i uvjeti rada	14
5. Reference dokumenta	15

Napomena:

imenice korištene u ovom dokumentu, primjerice polaznik, tehničar, student, korisnik, poslodavac, investitor, stručni suradnik i referent, podrazumijevaju rodnu razliku.

1. Razina, ključna svrha i opis zanimanja

Razina:	
Ključna svrha:	Izradba i održavanje manje složenih računalnih programa, baza podataka, web stranica, dijagnosticiranje i rješavanje problema računalnog softvera i hardvera, konfiguriranje i održavanje manjih lokalnih računalnih mreža te informacijskih i komunikacijskih sustava.
Opis zanimanja: Zanimanje tehničar za računalstvo obuhvaća praktična znanja i vještine potrebne za obavljanje poslova iz područja ljudskih djelatnosti povezanih s projektiranjem, izradbom i održavanjem manje složenih relacijskih baza podataka i računalnih programa, nadziranjem i dijagnosticiranjem te evidentiranjem i otklanjanjem hardverskih i softverskih problema, educiranjem i pomaganjem korisnicima u rješavanju njihovih problema, konfiguriranjem i održavanjem računala, lokalne računalne mreže, računalnih i informacijskih sustava. Središnja i integrirajuća kompetencija ovog zanimanja objedinjuje poslove: <ul style="list-style-type: none"> ▪ rada na računalu (npr. programiranje) ▪ pripreme i obrade podataka (npr. računalni operater) ▪ kontrole, pripreme i obrade podataka ▪ oblikovanje baza podataka ▪ administracije baza podataka ▪ projektiranja informacijskih sustava ▪ operatera na vanjskoj računalnoj opremi (npr. računalne mreže) ▪ sistemskog inženjerstva nižeg stupnja složenosti, uključujući administraciju operacijskih sustava i računalnih mreža ▪ osiguranja kvalitete ▪ edukacije krajnjih korisnika ▪ marketinga i prodaje u području ICT-ja ▪ druge srodne poslove.	

2. Grupa poslova, ključni poslovi i aktivnosti

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
<p>Analiza, planiranje i organizacija rada</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izrađivanje odgovarajuće korisničke i ostale tehničke dokumentacije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ primjenjivati norme pri izradbi tehničke dokumentacije i crteža ▪ odabirati modularne sklopovske elemente računalnih i mrežnih sustava prema zadanim uvjetima i standardima ▪ konstruirati i crtati blok-dijagrame te sheme elektroničkih i računalnih sklopova ▪ konstruirati i crtati programske blok-dijagrame te pseudokodove ▪ izrađivati korisničke priručnike i upute ▪ izrađivati jednostavniju tehničku i poslovnu dokumentaciju ▪ održavati programsku i projektnu dokumentaciju
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izrađivanje shema 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odabirati odgovarajuće module elektroničkih i računalnih sustava ▪ izrađivati pomoću računala jednostavnije sheme spajanja elektroničkih i računalnih sklopova ▪ analizirati podatke i konceptualno oblikovati bazu podataka ▪ izrađivati mrežne topološke

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
		sheme
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izrađivanje algoritama za rješavanje problema 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odabirati odgovarajuće standardizirane algoritme za rješavanje problema ▪ osmišljavati vlastite algoritme za rješavanje problema ▪ odabirati programski jezik
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dijagnosticiranje softverskih problema 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dijagnosticirati probleme u radu programskih sustava ▪ ocjenjivati kvalitetu softverskih rješenja radi utvrđivanja podržava li postojeći sustav poslovne procese i preporučuje li postupna poboljšanja sustava i procesa
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dijagnosticiranje hardverskih problema 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dijagnosticirati probleme u radu hardverskih sustava i računalnih mreža ▪ ocjenjivati kvalitetu hardverskih rješenja radi utvrđivanja podržava li postojeći sustav poslovne procese i preporučuje li postupna poboljšanja hardverskog sustava i procesa
Priprema radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripremanje za instalaciju softverskih sustava 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripremati potrebne resurse, sredstva i alate za instalaciju programskih sustava ▪ utvrđivati i rješavati probleme s aplikacijama i sustavima kako bi se održali poslovni procesi i/ili kontinuitet usluge

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripremanje za instalaciju hardverskih sustava 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pripremati potrebne resurse, sredstva, alate i materijal za instalaciju hardverskih sustava ▪ izrađivati nacрте i održavati procedure, kontrolne popise i materijale za podizanje svijesti o propisima koji reguliraju zaštitu podataka zaposlenika ▪ rješavati zahtjeve za pristup resursima sukladno politici sigurnosti ▪ održavati zapise o sigurnosti i razinama pristupa imovini organizacije
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ održavanje računalnih uređaja i sustava 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provoditi sve postupke preventivnog održavanja ▪ održavati opremu i odgovarajuće uređaje i sustave prema planu održavanja ▪ izabirati i nabavljati odgovarajuće i/ili zamjenske elemente ili sklopove ▪ mijenjati dotrajale dijelove prema planu održavanja za odabranu odgovarajuću opremu
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ispitivanje ispravnosti rada elemenata i/ili sklopova računalnih sustava 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ispitivati pojedine dijelove i funkcionalnost računalnih sustava

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ instaliranje određenih korisničkih programa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ instalirati korisničke programe ▪ nadograditi novije verzije postojećih korisničkih programa
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ popravljanje računalnog hardvera 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izmijeniti pojedine elektroničke module i/ili sklopove ▪ izmijeniti i/ili zamijeniti pojedine dijelove mreže
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ programiranje računala 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izrađivati razne vrste računalnih programa ▪ koristiti programske alate ▪ izmijeniti i/ili popravljati pojedine dijelove programskog koda ▪ kreirati SQL upite za rad s bazama podataka ▪ povezivati baze podataka s programima ▪ oblikovati i izrađivati korisnička sučelja ▪ oblikovati i izrađivati web stranice ▪ povezivati i integrirati različite programske proizvode ▪ oblikovati, izrađivati i integrirati multimedijske dokumente ▪ instalirati i implementirati aplikacijski softver

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odrađivanje sistemskih poslova 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ instalirati i održavati sustavski softver ▪ konfigurirati i dnevno održavati poslužiteljske i korisničke računalne sustave ▪ instalirati i konfigurirati aktivnu i pasivnu mrežnu opremu ▪ održavati i dnevno pratiti performanse uređaja lokalne računalne mreže ▪ implementirati sigurnosne mehanizme zaštite informacijskog sustava i mreže ▪ izrađivati nacрте i održavati procedure, kontrolne popise i materijale za podizanje svijesti o propisima koji reguliraju zaštitu podataka svih zaposlenika ▪ upravljati korisničkim računima i održavati ih ▪ održavati integritet i kontinuitet poslovanja informacijsko-komunikacijskog sustava ▪ provoditi operativne sustavske i tehničke promjene na standardima kvalitete i zaštite okoliša prema važećim propisima
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izrađivanje i ažuriranje potrebne tehničke i tehnološke dokumentacije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ unositi sve izvedene promjene u dokumentaciju te dokumentirati programske cjeline (programske retke) ▪ izraditi sigurnosne kopije i

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
		ispis programa
Komerrijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izrađivanje potrebnog troškovnika 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izraditi troškovnik na temelju tehnološke dokumentacije i drugih podloga
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provođenje istraživanja tržišta 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ primijeniti različite metode analize tržišta
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izrađivanje različite ponudbene dokumentacije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izraditi i obraditi upit za proizvod ili uslugu
Komunikacija i suradnja s drugima	<ul style="list-style-type: none"> ▪ razvijanje kvalitetne komunikacije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komunicirati s klijentom ili suradnicima u skladu s pravilima kulture komuniciranja
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kvalitetno raditi u timu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ voditi, organizirati i sudjelovati u radu pojedinih formalnih, projektnih ili proizvodnih timova ▪ poticati interakciju i otvorenu komunikaciju te stvarati željeni okvir za generiranje novih ideja i usluga ▪ obavljati operativne zadatke u svrhu ispunjavanja ciljeva i rasporeda ▪ pružati podršku timu
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ upravljanje ljudskim resursima u poduzeću 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odabrati odgovarajući kadar prema vrsti određenog radnog zadatka
Osiguranje kvalitete	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osiguranje kvalitete proizvoda, sustava i/ili usluga 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ispitivati funkcioniranje računalnih sustava i mreža ▪ ispitivati funkcionalno ugrađene hardverske komponente računala i računalne opreme ▪ ispitivati i testirati funkcioniranje softverskih

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
		<p>sustava</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kontrolirati pojedine elemente, sklopove i sustave u svim fazama procesa ▪ kontrolirati razinu usluge nadgledajući, prikupljajući i izvješćujući o razinama usluga kako bi se osiguralo poštovanje ugovora na razini usluge ▪ zaprimati prijave o problemima prosljeđenim na višu razinu, prikupljati dodatne podatke i rješavati probleme ili ih prosljeđivati odgovarajućoj funkciji za podršku ▪ rješavati jednostavne probleme koji utječu na uporabu ICT sustava kako bi se održali poslovni procesi ▪ rješavati svakodnevne probleme korisnika mreže te administrirati mrežu
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ praćenje rada 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poboljšavati kvalitetu vlastitog rada primjenom vanjskih standarda kvalitete ▪ pratiti i upoznavati nove telekomunikacijske pojmove, protokole i standarde
<p>Zaštita zdravlja i okoliša</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zaštićivanje vlastita zdravlja te zdravlja drugih 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ koristiti procedure radi zaštite od opasnih tvari ▪ zaštititi vlastito zdravlje i zdravlje suradnika, klijenata i ostalih sudionika ▪ primjenjivati zaštitnu opremu i sredstva na ispravan način

Grupa poslova	Ključni poslovi	Aktivnosti
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ očuvanje vlastita okoliša 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ primjenjivati zaštitnu opremu i sredstva na ispravan način u svrhu očuvanja okoliša ▪ primjenjivati učinkovito energiju ▪ koristiti važeću regulativu zaštite okoliša

3. Uobičajeni/poželjni stavovi i obrasci ponašanja

Tehnička polivalentnost, inovativnost, spremnost na kontinuirano stjecanje znanja i vještina u korak s tehnološkim trendovima, točnost, dosljednost, komunikativnost, sklonost timskom radu.

Razina primjene

Radi pod općim nadzorom. Samostalno identificira i rješava probleme i zadatke. U pravilu daje konkretne upute, a rad se često pregledava na ključnim točkama. Suraduje s članovima tima u odjelu odnosno projektu i utječe na njih. Kontaktira često s vanjskim korisnicima i dobavljačima.

Širok opseg rada, ponekad složen i nestandardan, u različitim okruženjima. Pokazuje analitičan i sustavan pristup rješavanju problema. Preuzima inicijativu u prepoznavanju i dogovaranju odgovarajućih razvojnih mogućnosti. Pokazuje dobre komunikacijske vještine. U potpunosti pridonosi radu tima.

U predvidljivim i strukturiranim područjima može nadgledati druge. Može planirati, raspoređivati i nadzirati vlastiti rad te rad drugih prema potrebi, cjelokupno i u ograničenom razdoblju, a u skladu sa zaštitom na radu.

Može usvojiti i primijeniti nove tehničke informacije, raditi prema propisanim standardima te razumjeti i rabiti odgovarajuće metode, alate i načine primjene. Razumije šire područje informacijskog sustava i povezanosti vlastite uloge s drugim ulogama vezanim uz informacijske sustave i poslovanje poslodavca ili klijenta.

4. Ostale informacije

4.1. Zakonska regulativa povezana sa zanimanjem

- Zakon o radu (NN 149/09, 61/11 i 82/12)
- Zakon o zaštiti na radu (NN 59/96, 94/96, 114/03, 100/04, 86/08, 116/08, 75/09 i 143/12)
- Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10)
- Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12 i 55/12)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 74/07, 133/08, 31/09, 156/09 i 143/12)
- Pravilnik o sigurnosti i zaštiti zdravlja pri radu s računalom (NN 69/05)
- ISO 9001 sustav upravljanja kvalitetom
- ISO 14001 sustav upravljanja okolišem
- ISO 27001 sustav upravljanja sigurnošću informacija
- OHSAS 18001 sustav zaštite zdravlja i sigurnosti na radu
- ostala pozitivna zakonska regulativa.

4.2. Perspektive u zanimanju – nastavak obrazovanja, karijera

Sve složeniji automatizirani uređaji zahtijevaju odgovarajuće znanje i vještine, posebno sa stajališta programiranja i sistemskog održavanja informacijskih sustava te upravljanja procesima, kojima je ovo zanimanje namijenjeno.

Znanja potrebna za ovo zanimanje jesu iz područja elektrotehnike, elektronike, informatike i računalstva.

Zanimanje je polivalentno i neovisno o izbornom modulu koji se pohađa te daje dobru bazu znanja za tipične poslove tehničara za računalstvo. Tehničar za računalstvo dobra je podloga za specijalizacije i dalji nastavak školovanja na veleučilišnim i sveučilišnim studijima elektronike, računalstva ili informatike, posebno za polaznike koji unutar izbornih predmeta izaberu Primijenjenu matematiku i snažniju bazu programerskih predmeta.

4.3. Zanimanja s kojima se često i usko surađuje

Najčešće se surađuje sa zanimanjima u području elektrotehnike i elektronike, više i niže razine te korisnicima uređaja, strojeva itd.

4.4. Zdravstveni rizici u zanimanju

Ozljede:

- razne tjelesne ozljede uzrokovane mehaničkim dijelovima strojeva
- opasnosti od strujnog udara.

Uvjeti psihofizičke sposobnosti:

- prosječne motoričke sposobnosti.

Isključeno:

- daltonizam (nerazlikovanje boja)
- slabovidnost
- teška tjelesna oštećenja
- psihička nestabilnost.

4.5. Tipično radno okruženje i uvjeti rada

Dio radnih zadataka obavlja se u uredima, a dio u pogonima ili radionicama različitih vrsta, kontinuirane proizvodnje (rad u više smjena). U vrlo rijetkim vrstama pogona mogu se pojaviti neki od ekstremnijih uvjeta rada, a u najvećem broju slučajeva prevladavaju uobičajeni pogonski uvjeti.

5. Reference dokumenta

Broj reference:	SZ-0702/11-01
Naziv obrazovnog sektora:	Elektrotehnika i računalstvo
Šifra obrazovnog sektora:	07
Popis članova radne skupine koja je izradila standard zanimanja:	mr. sc. Mislav Balković, Visoko učilište Algebra - Visoka škola za primijenjeno računarstvo, Zagreb mr. sc. Željko Širanović, Abaca studio, Zagreb
Predlagatelj standarda zanimanja:	Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih uz prethodnu suglasnost nadležnog sektorskog vijeća od 16. 12. 2011.